

V I Lenin

Brännämnen i världspolitiken

Den revolutionära rörelsen i olika europeiska och asiatiska stater har den allra senaste tiden gett sig så eftertryckligt till känna, att vi ganska klart kan urskilja en ny och ojämeförligt högre etapp än tidigare i proletariats internationella kamp.

I Persien har det ägt rum en kontrarevolution, som på ett egenartat sätt är en kombination av upplösandet av Rysslands första дума och upproret i Ryssland i slutet av 1905. Den ryske tsarens trupper, som skymfligt krossades av japanerna, tar revansch genom att göra sitt bästa i kontrarevolutionens tjänst. Efter hjältedåden vid arkebuseringarna, straffexpeditionerna, massakrerna och plundringarna i Ryssland följer samma kosackers hjältedåd vid kuvandet av revolutionen i Persien. Att Nikolaus Romanov i spetsen för de ärkereaktionära godsägarna och de av strejkerna och inbördeskriget skrämde kapitalisterna rasar mot de persiska revolutionärerna är begripligt, och det är inte första gången gudfruktiga krigare från Ryssland får spela rollen som internationella bödlar. Av något annan art är den företeelsen att Storbritannien fariseiskt tvär sina händer och intar en öppet vänskaplig neutralitet gentemot de persiska reaktionärerna och absolutismens anhängare. De liberala brittiska borgarna, som är uppretade över arbetarrörelsens tillväxt i det egna landet och skrämde av den revolutionära kampens uppsving i Indien, visar allt oftare, allt öppnare och allt krassare vilka vilddjur de mest "civiliserade" europeiska "politiker", som genomgått konstitutionalismens högskola, kan bli, då massorna väckts till kamp mot kapitalet och mot det kapitalistiska kolonialsystemet, dvs ett system av förslavande, plundring och våld. De persiska revolutionärernas ställning är svår i ett land, som å ena sidan Indiens behärskare och å andra sidan den kontrarevolutionära ryska regeringen redan nästan står i beredskap att dela upp mellan sig. Men den hårdnackade kampen i Tebris och krigslyckans upprepade övergång till revolutionärerna, som redan föreföll i grund slagna, visar att schahens basji-bosuker möter det starkaste motstånd underifrån, trots biståndet från de ryska ljachovarna och de brittiska diplomaterna. En revolutionär rörelse, som förmår bjuda militärt motstånd mot restaurationsförsöken och som tvingar de hjältar, som försöker sig på något sådant, att begära främlingars hjälp, kan inte tillintetgöras och till och med den fullständigaste triumf för den persiska reaktionen skulle under sådana förhållanden bara bli förspelet till nya folkresningar.

I Turkiet har den av ungturkarna ledda revolutionära rörelsen inom armén segrat. Visserligen är denna seger bara en halv seger eller rentav en bråkdel av en seger, emedan den turkiske Nikolaus II tills vidare sluppit undan med löftet om att återupprätta den berömda turkiska författningen. Men sådana halva segrar i revolutionerna, sådana tilltvingade, brådstörtade eftergifter av den gamla makten är den säkraste borgen för nya, betydligt mera avgörande, mera skärpta omsvängningar i inbördeskriget, vilka drar in bredare folkmassor. Folket genomgår inte heller förgäves inbördeskrigets skola. Det är en hård skola, och i dess fullständiga kurs ingår *ofrånkomligen* segrar för kontrarevolutionen, ursinniga reaktionärens tygellöshet, den gamla maktens vilda hämndakter mot de upproriska osv. Men endast oförbätterliga pedanter och förtorkade mumier kan beskärma sig över att folken trätt in i denna kvalfulla skola. Denna skola lär de förtryckta klasserna att föra inbördeskrig, lär dem att segra i revolutionen. Den koncentrerar i de nutida slavmassorna det hat, som ständigt slumrar hos de vanlottade, förslöade och okunniga slavar och driver de slavar, som blivit medvetna det skymfliga i sitt slaveri, till väldiga historiska hjältedåd.

I Indien har de "civiliserade" brittiska kapitalisternas infödda slavar just den senaste tiden på ett obehagligt sätt oroat sina "herrar". De våldsdåd och den plundring, som kallas Indiens brittiska förvaltningssystem, är ändlösa. Ingenstans i världen – naturligtvis med undantag för

Ryssland – råder sådant masselände, sådan kronisk hungersnöd bland befolkningen. Det fria Britanniens mest liberala och radikala politiker sådana som John Morley – en auktoritet för ryska och ickeryska kadeter och en stjärna i den ”framstegsvänliga” journalistiken (i verkligheten kryper den för kapitalet) – förvandlas som Indiens styresmän till verkliga djingiskhaner, vilka är i stånd att sanktionera alla slags ”lugnande” åtgärder gentemot den befolkning, som anförtrotts dem, ända till att låta *piska* dem som politiskt protesterar! Dessa liberala och ”radikala” skurkar à la Morley har *förbjudit* den lilla engelska socialdemokratiska veckotidningen Justice (Rättvisa) i Indien. Och då den brittiske parlamentsledamoten, Oavhängiga arbetarpartiets (Independent Labour Party) ledare, Keir Hardie, dristade sig att helt fräckt resa till Indien och tala till de infödda om demokratins elementäraste krav, uppgav hela den brittiska borgerliga pressen ett tjut mot ”rebellen”. Och nu skär de inflytelserikaste brittiska tidningarna tänder och talar om ”agitatorer”, som stör lugnet i Indien och hälsar med gillande rättskiparnas rent ryska domar i Pleves anda och de administrativa hämndakterna mot indiska demokratiska publicister. Men gatans folk i Indien börjar ta parti för sina skriftställare och politiska ledare. Den nedriga dom, som de brittiska schakalerna avkunnade mot den indiske demokraten Tilak – han dömdes till mångårig förvisning, och en fråga som nyligen ställdes till brittiska underhuset klargjorde, att de indiska jurymedlemmarna uttalat sig för frikännande, men att domen avkunnats med *de brittiska jurymedlemmarnas röster!* – denna hämndakt av penningpåsens lakejer mot en demokrat framkallade gatudemonstrationer och strejk i Bombay. Också i Indien är proletariatet redan moget för medveten politisk masskamp – och därmed har de brittisk-ryska metoderna i Indien sjungit sin svanesång! Genom sin koloniala plundring av de asiatiska länderna har européerna förmått stålsätta ett av dem, Japan, för stora militära segrar, vilka tryggt dess självständiga nationella utveckling. Det är ställt utom tvivel att briterernas sekel-långa plundring av Indien och dessa ”framstegsvänliga” européers pågående kamp mot den persiska och indiska demokratin *kommer att stålsätta* miljoner och tiotal miljoner proletärer i Asien för en lika segerrik kamp mot förtryckarna (som japanernas). Den medvetne europeiske arbetaren har redan asiatiska kamrater, och dessa kamrater kommer oerhört snabbt att bli allt fler.

Också i Kina har den revolutionära rörelsen mot de medeltida förhållandena gett sig särskilt starkt till känna under de senaste månaderna. Visserligen kan man ännu inte säga någonting bestämt om just denna rörelse – så få är uppgifterna om den och så talrika är underrättelserna om uppror i olika delar av Kina – men det är ställt utom tvivel att den ”nya tidsandan” och de ”europeiska fläktarna” tilltar starkt i Kina, särskilt efter det rysk-japanska kriget, och följaktligen är de gamla kinesiska revolternas förvandling till en medveten demokratisk rörelse oundviklig. Att några av dem som deltar i den koloniala plundringen denna gång kände sig starkt oroad, framgår av fransmännens beteende i Indokina: de *hjälp*te den kinesiska ”historiska statsmakten” att slå ned revolutionärerna! De fruktade lika mycket för ”sina” i grannskapet liggande asiatiska besittningars säkerhet.

Men inte bara de asiatiska besittningarna vållar den franska bourgeoisin oro. Barrikaderna i Villeneuve-Saint-Georges utanför Paris, nedskjutningen av de strejkande som byggt dessa barrikader (torsdagen den 30 [17] juli) är händelser, som än en gång visat att klasskampen i Europa skärpts. Clemenceau, radikalen, som regerar Frankrike å kapitalisternas vägnar, arbetar med ovanlig iver på att förstöra de sista kvarlevorna av republikanskt borgerliga illusioner bland proletariatet. Under Clemenceau har det blivit en närapå vanligare företeelse än tidigare att arbetare skjuts ner av trupper, som handlar på den ”radikala” regeringens order. För detta har Clemenceau redan av de franska socialisterna fått öknamnet ”den blodröde”, och nu, då arbetarblod åter gjutits av hans agenter, gendarmer och generaler, erinrar sig socialisterna det bevingade ord, som denne högst framstegsvänlige borgerlige republikan en gång yttrade till en arbetardelegation: ”Vi och ni står på olika sidor om barrikaden.” Ja, det

franska proletariatet och de mest extrema borgerliga republikanerna grupperar sig nu slutgiltigt på olika sidor om barrikaden. Frankrikes arbetarklass göt mycket blod, då den erövrade och försvarade republiken. Och idag, då det republikanska systemet blivit fullkomligt befäst, närmar sig allt hastigare den avgörande kampen mellan ägare och arbetande. ”Det var ingen vanlig massaker”, skriver l’Humanité om den 30 juli, ”det var ett stycke drabbning.” Generalerna och poliserna ville till varje pris provocera arbetarna och förvandla den fredliga, obehäpnade demonstrationen till ett blodbad. Men då trupperna omringade de strejkande och demonstranterna från alla håll, då de överföll vapenlösa, stötte de på motstånd; truppernas uppträdande medförde att barrikader omedelbart byggdes och ledde fram till händelser, som sätter hela Frankrike i svallning. Dessa brädbarrikader var löjligt dåliga, skriver samma tidning. Men det är av mindre vikt. Viktigt är att tredje republiken hade avskaffat bruket av barrikader. Nu ”inför Clemenceau åter bruket av dem” och härvid resonerar han lika öppenlydligt, som ”bödlarna från juni 1848 och Gallifet år 1871” talade om inbördeskriget.

Det är inte endast den socialdemokratiska pressen som med anledning av händelserna den 30 juli erinrar om dessa historiska data. De borgerliga tidningarna kastar sig med vilt raseri över arbetarna och beskyller dem för att de uppförde sig som om de tänkt börja en socialistisk revolution. En av dessa tidningar berättar härvid en liten men karakteristisk episod, som ger en bild av de båda parternas stämning på skådeplatsen. Då arbetarna bar en sårad kamrat förbi general Virvaire, som hade lett angreppet mot de strejkande, ropade man bland de demonstrerande massorna ”Saluez!” (”Gör honnör!”). Och den borgerliga republikens general gjorde honnör-för den sårade motståndaren.

I alla utvecklade kapitalistiska länder kan en skärpning av proletariatets kamp mot bourgeoisin iakttas, varvid olikheten i de historiska betingelserna, de politiska förhållandena och arbetarrörelsens former gör att en och samma tendens tar sig uttryck på olika sätt. I Amerika och England, där det härskar fullständig politisk frihet, där ingen eller åtminstone ingen något så när livaktig revolutionär och socialistisk tradition finns bland proletariatet, yttrar sig denna skärpning i att rörelsen mot trusterna blir starkare, i att socialismen och den uppmärksamhet de besittande klasserna ägnar den tillväxer i utomordentlig grad samt i att arbetarorganisationerna, ibland rent ekonomiska sådana, övergår till planmässig och självständigt proletär politisk kamp. I Österrike och Tyskland, delvis också i de skandinaviska länderna, yttrar sig klasskampens skärpning i valkampen, i förhållandet mellan partierna, i det inbördes närmandet mellan alla borgare av olika schatteringar mot den gemensamme fienden, proletariatet, i skärpningen av domstols- och polisrepressalierna. De två fiendliga lägren ökar långsamt men oavslåttligt sina krafter, stärker sina organisationer och skiljer sig i hela det samhällsliga livet allt skarpare från varandra, som om de tigande och koncentrerat förberedde sig till kommande revolutionära strider. I de romanska länderna – i Italien och särskilt i Frankrike – yttrar sig klasskampens skärpning i särskilt stormiga, våldsamma och delvis direkt revolutionära utbrott, då proletariatets dolda hat mot sina förtryckare bryter fram med plötslig styrka och den parlamentariska kampens ”fredliga” förhållanden avlöses av det verkliga inbördeskrigets scener.

Proletariatets internationella revolutionära rörelse utvecklas inte och kan inte utvecklas likmässigt och i samma former i olika länder. Det fullständiga och allsidiga utnyttjandet av alla möjligheter på alla verksamhetsområden kommer först som resultat av arbetarnas klasskamp i olika länder. Varje land bidrar till den gemensamma strömmen med sina värdefulla, originella drag, men i varje enskilt land lider rörelsen av den ena eller andra ensidigheten, av de ena eller andra teoretiska eller praktiska bristerna hos de enskilda socialistiska partierna. I det stora hela ser vi klart att den internationella socialismen gjort ett väldigt framsteg, proletariatets miljonarméer har sammansvetsats i en hel rad konkreta

sammanstötningar med fienden, den avgörande kampen mot bourgeoisin nalkas – en kamp, som arbetarklassen är långt bättre *förberedd* för än den var under kommunens dagar, detta senaste stora proletära uppror.

Och detta framsteg för hela den internationella socialismen, samtidigt som den revolutionärt demokratiska kampen i Asien skärps, försätter den ryska revolutionen i ett egenartat och särskilt svårt läge. Den ryska revolutionen har både i Europa och i Asien en stor internationell bundsförvant, men samtidigt och *just till följd därav* har den inte bara en nationell, inte bara en rysk, utan också en *internationell* fiende. En reaktion mot proletariatets växande kamp är oundviklig i alla kapitalistiska länder, och denna reaktion svetsar samman de borgerliga regeringarna i hela världen mot varje folkrörelse, mot varje revolution både i Asien och särskilt i Europa. Liksom flertalet ryska liberala intellektuella drömmer opportunisterna i vårt parti fortfarande om en sådan borgerlig revolution i Ryssland, som inte skall ”stöta bort” bourgeoisin, inte skrämna den, inte framkalla någon ”överdriven” reaktion och inte leda till att de revolutionära klasserna tar makten. Fåfänga förhoppningar! Kälkborgarutopi! Brännämnen hopas så snabbt i världens alla framskridna stater, branden slår så tydligt över till de flesta staterna i Asien, vilka ännu igår låg i djup sömn, att det är absolut oundvikligt att den internationella borgerliga reaktionen stärks och att varje enskild nationell revolution skärps.

Kontrarevolutionen i Ryssland löser inte och kan inte lösa vår revolutions historiska uppgifter. Den ryska bourgeoisin dras oundvikligen allt mer och mer till den internationella antiproletära och antidemokratiska strömningen. Det ryska proletariatet bör inte räkna med liberala bundsförvanter. Det måste självständigt gå sin väg till fullständig seger för revolutionen, stödja sig på att agrarfrågan i Ryssland måste lösas med våld av bondemassorna själva och hjälpa dem att störta de ärkereaktionära godsägarnas och det ärkereaktionära självhärskardömetes välde. Proletariatet måste ställa proletariatets och böndernas demokratiska diktatur i Ryssland som sin uppgift och minnas, att dess kamp och dess segrar är oupplösligt förbundna med den internationella revolutionära rörelsen. Mindre illusioner beträffande liberalismen hos den (såväl i Ryssland som i hela världen) kontrarevolutionära bourgeoisin. Mera uppmärksamhet åt det internationella revolutionära proletariatets tillväxt!

Proletarij nr 33, den 23 juli (5 augusti) 1908

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 17, s 174-183